

سرشناسه	: کریمی، توحه، ۱۳۵۲-
عنوان و نام پدیدآور	: گویش بغدادی/نویسنده توحه کریمی.
مشخصات نشر	: تهران: میعاد اندیشه، ۱۳۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۲۰۲ص.
شابک	: 978-622-231-972-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: زبان عربی -- عراق -- گویش‌ها-- راهنمای آموزشی Arabic language -- Dialects -- Iraq-- Study and teaching
	: زبان عربی -- مکالمه و جمله‌سازی -- فارسی Arabic language -- Conversation and phrase books -- Persian
	: زبان عربی -- عراق -- خودآموز Arabic language -- Iraq -- Self-instruction
رده بندی کنگره	: PJ۶۸۳۱
رده بندی دیویی	: ۲۹۲/۷۷۰۹۵۶۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۸۶۶۸۵۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

arabic-books4all.ir

عنوان کتاب: گویش بغدادی
 مولف : توحه کریمی
 ناشر : میعاد اندیشه
 نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۱
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 قیمت: ۲/۵۰۰/۰۰۰ ریال
 شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۲۳۱ - ۹۷۲ - ۴

فروش اینترنتی و ارسال پستی : ۰۹۹۱۶۴۱۲۶۵۷ کریمی

فروش حضوری:

تهران - میدان انقلاب - پاساژ فروزنده - روبروی دانشگاه تهران - واحد ۴۰۳ (طبقه اول)

همه ی حقوق مادی و معنوی این اثر برای مولف محفوظ است.

تکثیر و انتشار این اثر به هر صورت، از جمله بازنویسی، فتوکپی، ضبط الکترونیکی و ذخیره در سیستم های بازیابی و پخش، بدون دریافت مجوز کتبی و قبلی از مولف به هر شکلی ممنوع است.

این اثر تحت حمایت «قانون حمایت از حقوق مولفان، مصنفان و هنرمندان ایران» قرار دارد

فهرست مطالب

۱۳..... پیش گفتار

درس اول

۱۷..... حروف زبان عربی

۱۹..... تلفظ در لهجه عراقی

۲۰..... چت کردن در دنیای مجازی با زبان عربی

۲۰..... اسم گذاری در لهجه عامیانه

درس دوم

۲۱..... اسم‌های معرفه و نکره

۲۱..... اسم‌های معرفه

۲۲..... اسم‌های نکره

۲۲..... نفی اسم‌ها و صفت‌ها

درس سوم

۲۳..... اسم‌های اشاره

درس چهارم

۲۵..... مؤنث و مذکر

۲۵..... جمع کردن کلمات

۲۶..... جمع مکسر

درس پنجم

۲۷..... ضمایر

۲۷..... ضمایر منفصل

۲۹..... تمارین

درس ششم

۳۱..... ضمایر متصل به اسم

۳۳..... تمارین

arabic-books4all.ir

درس هفتم

۳۵..... ضمایر متصل به فعل ماضی

درس هشتم

۳۶..... افعال ماضی ساده

۳۶..... تبدیل فعل فصیح به لهجه

۳۷..... پرکاربردترین فعل‌های فصیح ثلاثی مجرد صحیح، در لهجه عراقی

۳۹..... منفی کردن فعل

۴۰..... تمرین

درس نهم

۴۲..... کلمات پرشی

۴۷..... تمرین

درس دهم

۴۹..... حروف جر، قید زمان، قید مکان

۵۳..... تمرین

درس یازدهم

۵۵..... افعال ماضی مزید

۶۱..... تمرین

درس دوازدهم

۶۳..... افعال معتل

۶۳..... ۱- فعل معتل مثال

۶۴..... ۲- فعل معتل اجوف

۶۵..... ۳- فعل معتل ناقص

۶۶..... ۴- فعل معتل لفیف

۶۷..... افعال معتل مزید

۶۸..... افعال مضاعف

۶۹..... تمرین

درس سیزدهم

۷۱..... افعال عراقی

درس چهاردهم

۷۴..... صرف افعال عراقی

درس پانزدهم

۱۲۳..... افعال فوق العاده عراقی

درس شانزدهم

۱۳۸..... افعال مضارع

۱۳۸..... فعل مضارع ساده

۱۳۹..... تمارین

درس هفدهم

۱۴۰..... افعال مضارع مزید

۱۴۵..... تمارین

درس هجدهم

۱۴۶..... افعال مضارع معتل

۱۴۶..... ۱- معتل مثال

۱۴۷..... ۲- فعل معتل اجوف

۱۴۸..... ۳- فعل معتل ناقص

۱۴۹..... ۴- فعل معتل لفیف

۱۵۰..... افعال معتل مزید

۱۵۱..... تمارین

arabic-books4all.ir

درس نوزدهم

۱۵۲..... افعال مضارع مضاعف

۱۵۳..... تمارین

درس بیستم

۱۵۴..... افعال عراقی مضارع (۱)

۱۵۸..... تمارین

درس بیست و یکم

۱۵۹..... افعال عراقی مضارع (۲)

۱۶۴..... تمارین

درس بیست و دوم

۱۶۵..... مفعول و ضمایر مفعولی با افعال ماضی

۱۶۸..... تمارین

درس بیست و سوم

- ۱۶۹ ..... ضمایر مفعولی با افعال مضارع
۱۷۱ ..... تمارین

درس بیست و چهارم

- ۱۷۳ ..... فعل امر
۱۷۳ ..... افعال سه حرفی صحیح
۱۷۴ ..... تمارین

درس بیست و پنجم

- ۱۷۵ ..... افعال امر مزید
۱۷۷ ..... تمارین

درس بیست و ششم

- ۱۷۸ ..... افعال امر معتل
۱۷۸ ..... ۱- فعل معتل مثال
۱۷۸ ..... ۲- فعل معتل اجوف
۱۷۸ ..... ۳- فعل معتل ناقص
۱۷۹ ..... ۴- فعل معتل لفیف
۱۷۹ ..... افعال مضاعف
۱۷۹ ..... تمارین

درس بیست و هفتم

- ۱۸۰ ..... فعل نهی
۱۸۰ ..... فعل نفی
۱۸۱ ..... تمارین

درس بیست و هشتم

- ۱۸۲ ..... اسم فاعل

درس بیست و نهم

- ۱۸۴ ..... ماضی استمراری و بعید
۱۸۵ ..... تمارین

درس سی ام

- ۱۸۶ ..... مضارع التزامی
۱۸۶ ..... ماضی التزامی

تمارین ۱۸۷

درس سی و یکم

مضارع استمراری ۱۸۸

تمارین ۱۸۹

درس سی و دوم

ماضی نقلی ۱۹۰

تمارین ۱۹۱

درس سی و سوم

افعال آینده (مستقبل) ۱۹۲

تمارین ۱۹۳

درس سی و چهارم

افعال مجهول ۱۹۴

تمارین ۱۹۵

درس سی و پنجم

اسم تفضیلی ۱۹۷

تمارین ۱۹۸

درس سی و ششم

اعداد ۱۹۹

اعداد ترتیبی ۲۰۰

شماره های تلفن ۲۰۱

تمارین ۲۰۱

درس سی و هفتم

ساعت ۲۰۲

تمارین ۲۰۴

درس سی و هشتم

اوقات مختلف ۲۰۵

درس سی و نهم

فصل ها ۲۰۷

هواشناسی ۲۰۷

بسمه تعالی

پیش گفتار

arabic-books4all.ir

اول از همه چه زیباست که خدا را شاکر باشم، که به من توفیق داد تا بتوانم تمام سعی و تلاشم را به کار بگیرم تا این اطلاعات را در یک کتاب بگنجانم و در اختیار شما عزیزان و همه دوستانان لهجه عراقی، قرار دهم، و بعد از آن بجاست که تشکر ویژه‌ای از همسر عزیزم که بعد از خداوند مهربان، تنها پشتوانه و مشوق من در تمام کارها و فعالیت‌هاست، داشته باشم.

همه ما می‌دانیم که زبان عربی دریایی بیکران و پر از نکته، ظرافت و پیچیدگی است و هر یک از لهجه‌های عربی هم پیچیدگی‌های خاص خود را دارد و لازمه یادگیری آن، نخست یادگیری عربی فصیح، و بعد از آن سکونت در آن کشور و ارتباط کلامی، با مردم آن کشور است.

از سال ۲۰۰۳ میلادی که تغییراتی در حکومت کشور عراق رخ داد، خدا را شکر این کشور همسایه، روابط دوستانه خود را با کشور ما از سر گرفت، و از همه مهم‌تر عاشقان زیارت کربلا و عتبات مقدس که در ایران تعدادشان بیشمار است، به مراد و وصال خود رسیدند.

بر خلاف لهجه‌ها و زبان‌های دیگر، که مورد استفاده قشر خاصی از مردم است. البته بجز زبان انگلیسی که همیشه مورد نیاز است، لهجه عراقی مورد استقبال عموم مردم ما که از همه اقشار، اما در یک قالب عاشقان و زوآرعتبات مقدس و به‌ویژه شهر کربلا هستند، قرار گرفته است.

در این مدت کتاب‌های زیادی را در این زمینه مطالعه کردم که نویسنده‌های آن‌ها هر کدام به نوبه خود تلاش فراوانی کرده بودند، و پس از بررسی‌های مختلف، کتابی را ارائه دادم که شامل ویژگی‌هایی است که در کتاب‌های دیگر وجود ندارد، و آن هم به دلایل مختلفی که همگی دست بدست هم دادند، از جمله علاقه این جانب به زبان عربی و خصوصاً لهجه عراقی و مسلط بودن به آن، آن هم بنا به فارغ‌التحصیل شدن از مدرسه عراقی‌ها در ایران، که به زبان عربی تدریس می‌شد، تعامل با عراقی‌ها و علاقه خاص بنده به تدریس که باعث شد تا معلومات زبان عراقی خود را گردآوری کنم و به زبان ساده برای زبان‌آموزان و زائران ارائه دهم.

اما از جهتی دیگر زبان آموزانی داریم که دوست دارند لهجه عراقی را اصولی و طبق قانون و قاعده یاد بگیرند و از آن جایی که می‌دانیم حتی در کشور عراق کتاب قواعد برای لهجه عراقی موجود نیست، پس تلاش کردم تا با استفاده از معلوماتی که استادان عزیزم در چهار سال تحصیل در رشته ادبیات عرب در دانشگاه خوارزمی، در زمینه قواعد فصیح به من آموزش داده بودند، استفاده کنم و قواعد ساده‌ای برای لهجه عراقی بنا کنم، تا زبان‌آموز طبق قواعد، زبان عراقی را فراگیرد، و بطور کلی سعی کردم تا در این کتاب مواردی را رعایت کنم که به ترتیب عبارتند از:

۱- اطلاعاتی ارائه دهم که شامل نکات تکراری برای زبان‌آموز نباشد و همچنین با کتاب‌های ارائه شده توسط نویسندگان دیگر، تفاوت داشته باشد.

۲- مطالب را به زبان ساده و حتی در جاهایی به فارسی عامیانه توضیح دهم، تا تمام اقشار مردم بتوانند استفاده کنند.

۳- اطلاعات زبانی لهجه منحصر به زوار نباشد بلکه شامل زندگی روزمره، تجارت، تحصیل و ارتباط با عموم مردم هم باشد.

۴- برای تحصیل کرده‌ها، قواعدی ارائه دهم که زبان را اصولی فراگیرند.

۵- تمرین‌ها ساده ولی متنوع باشد.

۶- مثال‌ها تکراری نباشد، و به زبان ساده بگویم، کوچه بازاری و روزمرگی داشته باشد.

● بعد از ذکر موارد بالا باید نکات مهمی را ذکر کنم تا خدایی ناکرده هنگام مطالعه کتاب برای زبان‌آموز، سوء تفاهمی پیش نیاید.

۱- دوستان اگر کتاب را مطالعه کنید متوجه می‌شوید که در بسیاری از موارد، در لهجه عراقی حروف و حرکت‌هایی را حذف و یا اضافه کرده‌ام و آن هم صرفاً برای اینکه زبان‌آموز حد اکثر تلفظ درست را یاد بگیرد.

۲- دقت کنید این کتاب بنا بر اسمی که برایش انتخاب کردم، لهجه بغدادی است نه شهری دیگر، پس به تفاوت‌های ریزی که با شهرهای دیگر دارد، از جمله مشترک بودن صیغه زن و مرد جمع، و تلفظ دقت کنید.

۳- در درس‌هایی که فقط اسم و اصطلاحات است، فصیح حذف شده است چون کلمات و اصطلاحات هر کشور مختص به خودش است و اگر به زبان فصیحی که تفاوت زیادی دارد، نوشته شود، کار را برای زبان‌آموز سخت می‌کند و حتی شاید از یادگیری دل زده شود.

توجه داشته باشید که لهجه عراقی استقلال زیادی از فصیح دارد، و ما در فارسی کلمات عربی فصیح زیادی استفاده می‌کنیم که البته بیشتر آن‌ها در محل درست خود نیستند! به همین علت است که وقتی آن را در گفتگو با یک عرب زبان بکار می‌بریم تعجب می‌کند و متوجه نمی‌شود. ولی در هر صورت نباید کلمات فصیح را در عامیانه بکار ببریم و آن هم به چند دلیل...

● بکار بردن کلمات فصیح در لهجه عراقی نشانه سواد و فرهنگی بودن شخص است اما نه هر واژه‌ای... گاهی بکار بردن بعضی از کلمات خنده‌دار هم می‌شود.

● بکار بردن واژه‌های مختص کشورهای عربی دیگر مثل این است که یک مسافر خارجی با لهجه مشهدی، معجون گیلکی و لری و آذری را صحبت کند و بدتر از همه با چند غلط!!! شما چه چیزی از

صحبت‌های او، متوجه می‌شوید!!؟

- دقت کنید در بعضی از جاهای کتاب حتی ترجمه فارسی هم به زبان عامیانه و ساده نوشته شده است، چون گاهی در ترجمه اگر کمی سختگیری شود و خشک بیان شود، حق مطلب ادا نمی‌شود.
- و در پایان تاکید می‌کنم که لهجه عراقی قواعد ندارد و این مطالب نوشته اینجانب است و برای آن تلاش زیادی کرده‌ام و مانند هر زبانی ممکن است گاهی قواعد صد در صد صدق نکند و به قول عرب‌زبان‌ها (شاذ) یا همان استثنا باشد و البته گاهی هم ممکن است کوتاهی از معلومات بنده باشد، که مطمئنم شما عزیزان آن را به من گوشزد می‌کنید، و آن هم با مراجعه به

صفحه اینستاگرامی آموزش عراقی اینجانب.

به نشانی: [@arabic.tooha](https://www.instagram.com/arabic.tooha) که آرم نمایه آن، همان آرم روی جلد همین کتاب است.

و نام آن هم به نام لهجه بغدادی همین کتاب است.

ضمناً برای دریافت فایل‌های صوتی

این کتاب، به همین آدرس اینستاگرام پیغام بدهید و یا به واتس آپ شماره همراه ۰۹۹۱۶۴۱۲۶۵۷.

پیغام بدهید، تا در اسرع وقت برای شما به صورت رایگان ارسال گردد.

لازم به ذکر است که تمام پست‌ها و تدریس داخل صفحه اینستاگرام از مطالب همین کتاب است پس اگر احیاناً به مطلبی نامفهوم برخورد کردید می‌توانید سؤالات خود را در زیر پست‌ها عنوان کنید و بلافاصله توضیح دریافت کنید و صفحه متعلق به خودتان را حمایت کنید و بنده نیز با جان و دل پذیرای نظرات، پیشنهادات و انتقادات شما هستم. در پایان باز هم خداوند را سپاسگزارم که با ارائه این کتاب، توفیق خدمت به خلق را به من عطا کرده است.

توجه کریمی

بهار ۱۴۰۱

arabic-books4all.ir